

Sosyal Devlet Tanımları ve Uygulamalar

İçeriği Yazan: [ziyabekar](#) [1] Zaman: Cts, 23/01/2010 - 14:06

Yazar: Ziya BEKAR

Cumhurba?kan? dahil, herkesin a?z?nda

“sosyal devlet” “sosyal devlet”...

Devlet Bakan? Selma Aliye Kavaf, "Hükümet olarak sosyal devlet olmak için elimizden gelen her ?eyi yap?yoruz. Çünkü bizim insan?m?z her ?eyin en iyisini hak ediyor" dedi.

Gerçekler apaç?k ortada. ?yi güzeld e sosyal devlet denilen ?ey nedir yenilir mi, içilir mi?

Gelin hep beraber bir inceleyelim gerçekten bizim ülke bir sosyal devlet midir?

Türkiye de sosyal devlet anlay???, ülkemizde 1961 anayasas?yla gündeme gelmi? ise de Cumhuriyet öncesine dayanmaktadır.

Birinci Me?rutiyet döneminden önce baz? gruplara bir tak?m haklar verilmesine ra?men, bu haklar kanun koruyuculu?u alt?nda de?ildi. I. Me?rutiyetle beraber s?n?rl? da olsa dolayl? olarak baz? yasalla?t?rmalar yap?lm??t?r. II. Me?rutiyet'in ilan?yla da nispi özgürlük havas? içinde, siyasi gruplar?n etkinli?i artm??, i?çi faaliyetleri h?zl? bir art?? göstererek, ilk defa dernek kurma grev hakk? ve sendika kurma hakk? gibi haklar elde edilmi?tir...

Cumhuriyet döneminde ise 1924 anayasas?nda da yer alm?? olmas?na ra?men, sosyal devlet ve sosyal haklarla ilgili k?s?tl? bir anayasad?r. Günün ?artlar?na göre 1936 ve 1947 y?l?nda baz? de?i?iklikler yap?lm??t?r. Ülkemizde ilk defa geni? kapsaml? olarak sosyal devlet anlay??? 1961 anayasas? ile hayata geçirilmi?tir. 1961 anayasas?n?n Genel Esaslar k?sm?n?n 2. maddesi Cumhuriyetin Nitelikleri ba?l??? alt?nda "Türkiye Cumhuriyeti, insan haklar?na ve ba?lang?çta belirtilen temel ilkelere dayanan, milli, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir" der. ??te bu maddeyle Türkiye ilk defa "sosyal devlet" yönetimini kurmu?tur diyebiliriz... Yine 1961 Anayasas?n 41 maddesi "ktisadi ve sosyal hayat, adalete, tam çal??ma esas?na ve herkes için insanl?k haysiyetine yara??r bir ya?ay?? seviyesi sa?lanmas? amac?na göre düzenlenir. ktisadi, sosyal ve kültürel kalk?nmay? demokratik yollarla gerçekle?tirmek, bu maksatla, milli tasarrufu art?rmak, yat?r?mlar? toplum

yarar?n?n gerektirdi?i önceliklere yöneltmek ve kalk?nma planlar?n? yapmak devletin ödevidir." der.

1982 Anayasas?n?n 2'nci maddesine göre; "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayan??ma ve adalet anlay??? içinde, insan haklar?na sayg?l?, Atatürk milliyetçili?ine ba?l?, ba?lang?çta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir." ?eklinde düzenlenmi?tir...

Anayasas?n, devletin temel amaç ve görevleri k?sm?nda Madde 5 de ise, "Devletin temel amaç ve görevleri, Türk Milletinin ba??ms?zl???n? ve bütünlü?ünü, ülkenin bölünmezli?ini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, ki?ilerin ve toplumun refah, huzur ve mutlulu?unu sa?lamak; ki?inin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle ba?da?mayacak surette s?n?rlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kald?rmaya, insan?n maddî ve manevî varl???n?n geli?mesi için gerekli ?artlar? haz?rlamaya çal??makt?r der.

Anayasas?n belirledi?i çerçeve içerisinde sosyal devlet anlay??? bu iken birde Anayasa mahkemesinin verdi?i kararlarla sosyal devlet tan?m? vard?r. Örne?in, 16-27 Eylül 1967 tarih ve K.1967/29 say?l? Karar?nda sosyal devleti ?u ?ekilde tan?mlam??t:r:

"(Sosyal devlet) ferdin huzur ve refah?n? gerçekle?tiren ve teminat alt?na alan, ki?i ve toplum aras?nda denge kuran, emek ve sermaye ili?kilerini dengeli olarak düzenleyen, özel te?ebbüsün güvenlik ve kararl?l?k içinde çal??mas?n? sa?layan, çal??anlar?n insanca ya?amas? ve çal??ma hayat?n?n kararl?l?k içinde geli?mesi için sosyal, iktisadî ve malî tedbirler alarak çal??anlar? koruyan, i?sizli?i önleyici ve millî gelirin adaletle uygun biçimde da??lmas?n? sa?lay?c? tedbirler alan adaletli bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmeye kendini yükümlü sayan, hukuka ba?l? kararl?l?k içinde ve gerçekçi bir özgürlük rejimini uygulayan devlet demektir".

Anayasa Mahkemesi 26 Ekim 1988 tarih ve K.1988/33 say?l? Karar?nda da sosyal devleti ?öyle tan?mlam??t:r:

"Sosyal hukuk devleti, güçsüzleri güçlüler kar??s?nda koruyarak gerçek e?itli?i yani sosyal adaleti ve toplumsal dengeyi sa?lamakla yükümlü devlet demektir. Ça?da? devlet anlay???, sosyal hukuk devletinin, tüm kurumlar?yla Anayasa'n?n sözüne ve ruhuna uygun biçimde kurulmas?n? gerekli k?lar. Hukuk devletinin amaç edindi?i ki?inin korunmas?, toplumda sosyal güvenli?in ve sosyal adaletin sa?lanmas? yoluyla gerçekle?tirilebilir... Anayasa'n?n Cumhuriyetin nitelikleri aras?nda yer verdi?i sosyal hukuk devletinin dayanaklar?ndan birini olu?turan sosyal güvenlik kavram?n?n içerdi?i temel esas ve ilkeler uyar?nca toplumda yoksul ve muhtaç insanlara Devletçe yard?m edilerek onlara insan onuruna yara??r asgarî ya?am düzeyi sa?lanmas?, böylece, sosyal adaletin ve sosyal devlet ilkelerinin gerçekle?mesine elveri?li ortam?n yarat?lmas? gerekir." deniyor.

Evet ?imdi soruyorum, sosyal devletiz diyoruz bu anlay??a göre ülkede i?siz say?s? 4 milyona dayanm?? ne yap?yoruz, ne yapt?k?

Ana baba olarak evlatlar?m?z?, sosyal devletiz diyen idarecilerin açt?klar? (i?sizlik say?s?n? dü?ürmek için) üniversitelerde okuttuk bo?ta geziyorlar i? imkan? sa?lanm?yor. Bu çocuklara sosyal devletim diyen yöneticilerin i? imkan? sa?lamas? gerekmiyor mu?

Sokakta yatan kimsesizleri koruma alt?na al?p onlar?n her türlü ihtiyaçlar?yla ilgilenilmesi gerekmiyor mu?

31 gündür devam eden tekel i?çilerinin haklar?n?n korunarak, sokaklarda yat?p kalkan bu insanlar?n dertlerine deva olmak, isteklerine cevap vermek sosyal devletin görevleri de?il mi?

?stanbul'da özelle?tirmeden dolayı itfaiyecilerin görevlerine son veriliyor, i?ine son verilenlere i? imkan? sa?lamak sosyal devletin görevleri de?il mi?

Ve buna benzer birçok dalda çal??an insanlar, doktorlar, hem?ireler ve ezac?lar vb gibi...

Elini omzuna koydu?unuz her vatanda? dertli ve endi?eli gidi? iyi de?il. Bu gidi? hiç iyi bir gidi? de?il deniyor...

Karar sizin, i?te anayasa ile belirlenmi? sosyal devlet ve i?te ya?ananlar, gerçekler göz önünde de?il mi?

iletisim@politikadergisi.com

Yorumlar

Kaynak URL (05/05/2024 - 21:24 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/sosyal-devlet-tanimlari-ve-uygulamalar>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/ziyabekar>